

Vantová, Kamila

Ze studentského pera : poviedka

Porta Balkanica. 2023, vol. 14, iss. 1-2, pp. [91]-92

ISSN 1804-2449 (print); ISSN 2570-5946 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.80527>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20240909

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

ZE STUDENTSKÉHO PERA:

POVIEDKA

Kamila Vantová

„Osmanská ríša, Turci a čo ešte ? Snád' tu chýba už len milostný vzťah medzi Hurem, sultánom a párom tureckých, ženských ničiteľiek Pilcherovej cukrovaty!“ Ozýva sa hlúpy, sarkastický tón celou učebňou, o tom aký priblížý úsmev sa mi podarilo vystrúhať dávno prekonal ten Dicapriov, keď rok čo rok opakoval do svetla kamier, že nevadí, že Oscara nezískal a predsa je toool'ko iných, úspešnejších umelcov.

Vedela som, že život učiteľky dejepisu na strednej škole plnej adolescentných vyvrhelov, ktorým nesedí žiadna škatuľka, pretože hranice sú predsa len moderným prostriedkom na škrtenie ich potenciálu a pravdepodobne aj pohlavných žliaz, nebude med lízat', hlavne keď máte meter šesťdesiat, čerstvo po škole a zisťujete, že rozdiel medzi brutto a netto je markantný. Zisťujete, že ružové okuliare vašej učiteľskej kariéry zostali niekde na katedre histórie v učebni číslo. A keď si tieto zistenia uvedomíte v priebehu 10 sekúnd, popri tom čo stojíte pred tabuľou, zvierate kriedu a na tabuľu ste ledabolo načmárali ARMÉNSKA GENOCÍDA, v hlave vám nezostane nič iné, len to že dúfate, že infantilná Alenka z druhej lavice od okna si tento nápis nepodčiarkla v zošite celým spektrom zvýrazňovačov a nepodtrhla to pozdĺžnym srdiečkom nad í.

„Genocída Arménov bola výsledkom troch podstatných faktorov - prehrou Osmanskej ríše v balkánskych vojnách v rokoch 1912-1913 a stratou územia na Balkánskom polostrove, puču mladoturkov v roku 1913, ktorý priniesol nárast nacionalizmu a v neposlednom rade kvôli vypuknutiu prvej svetovej vojny.“

Tuším, že už takmer 5 minút rozprávam bez prerušenia, čmáram na tabuľu časovú os a rozmýšľam, čím to je. Vlastne ma to prekvapilo, možno prehodnotím môj Montessori prístup na strednej škole, ktorým som ich doteraz krmila. Pokračujem.

„Prvé náznaky toho, že v Osmanskej ríši dôjde k obrovskej tragédii prišli už na konci 19. storočia a to udalosťou, známou ako Hamídijské masakre. Tie sa odohrali v rokoch 1894-1896 a zahynulo pri nich asi 300-tisíc Arménov. Prečo sa Osmanskí Turci pustili do vyvražďovania Arménov, nie je celkom isté. Podľa niektorých boli masakry odpoveďou na rast národnostného cítenia a vzostupujúcej myšlienky na samostatnosť, no podľa iných išlo o odpoveď Osmanov Európe, po strate územia na Balkáne a presídlení veľkého množstva moslimského obyvateľstva.“ Trošku som sa aj bála otočiť, zistiť, že ich pozornosť a ticho je v priamej úmere modrému svetlu pod ich lavicou, by zhodilo moje ďalšie ružové

okuliare, ktoré som si medzi chvilou opäť nasadila, pomaly sa otáčam a nič, civia na mňa a ja na nich, usmejem sa a v hlave si poviem zopár pochvalných slov češtiny, pretože to má väčší šmrnc „*jedeš holkaa*“.

„Arménska genocída začala v roku 1915 deportáciou Arméncov z ich domovov do koncentračných táborov na území dnešnej Sýrie. Niektorých ľudí tak čakal aj 1000 km dlhý pochod smrti, pod horúcim slnkom s nedostatkom vody i potravín. Významných ľudí popravili Turci ešte pred samotnou deportáciou.“

Snažím sa pripojiť aj nejaký funfact nech rozptýlim pochmúrnú atmosféru tým, čo zaujímavé sa stalo ešte v roku 1915, na moje nešťastie a počudovanie diplomatickej komisie roky a čísla nie sú mojou silnou stránkou, vlastne žiadnou stránkou a to zistíš presne v tej chvíli, keď na hodinkách svieti 2:36 nad ránom a ty nevieš azda máš 26 alebo 27 rokov a to, že keď si naposledy počula, že sa niečo stalo v osemdesiatom treťom nevieš zda ide o rok 1983 alebo 1883, tu si miesto českého povzbudenia na seba v myšlienkach utrusím tvrdú nemeckú nadávku, najlepšie dvojzložkovú.

„Podľa odhadov stála Arménska genocída život 1 500 000 ľudí. Genocídu sa podarilo prežiť len 600-tisíc Arméncom, ktorým však hrozivé udalosti ostali naveky v pamäti. Osmanská ríša nakoniec vojnu prehrala a v podstate zanikla. Arménci sa nakoniec dočkali aj pomsty a to operáciou Nemesis, ktorú zostrojila Arménska revolučná federácia v rokoch 1920 – 1922. Poslednou obeťou likvidácie bola arménska hmotná kultúra na území dnešného Turecka. Mladoturci ničili arménske kostoly a odstraňovali z budov arménske nápisy, aby sa zbavili všetkých stôp po arménskom kultúrnom a náboženskom živote. Turecko do dnešného dňa odmieta, že sa jednalo o genocídu, zatiaľ čo medzinárodne je uznávaná v Nemecku, Taliansku, Rusku, Francúzsku, Kanade, Švédsku a dokonca aj na Slovensku“

Stručný výklad, všakže, dobehla som ním moje prvotné rozčarovaniena začiatku hodiny, ktoré trvalo dlhšie než malo, predsa majú aj učebnice a každý andragóg či premotivovaný pedagóg by vedel povedať aká dôležitá je práca s učebnicou, to že sa nevedia zorien-

tovať v živote je vec iná ale to je iba môj názor a vlastne aj ospravedlnenie toho, že demotivovaná učiteľka dokáže podať aspoň béčkové andré. Balím veci, na otázky nie je čas, a aj tak po výzve nikdy nepadnú, obzriem sa hrdo na svoju časovú a pojmovú mapu na tabuli, mihom oka si predsa len všimam, že Alenka to srdiečko nad genocídou má a jedno menej výrazne pridala aj nad „ARMÉNSKA“, aspoň to vyvážila. Tajne dúfam, že moja ďalšia hodina bude sľubnejšia a lepšia, samozrejme si v hlave sľubujem aj to, že sa po večeroch budem učiť orientácii naprieč storočiami, ZVONÍ.